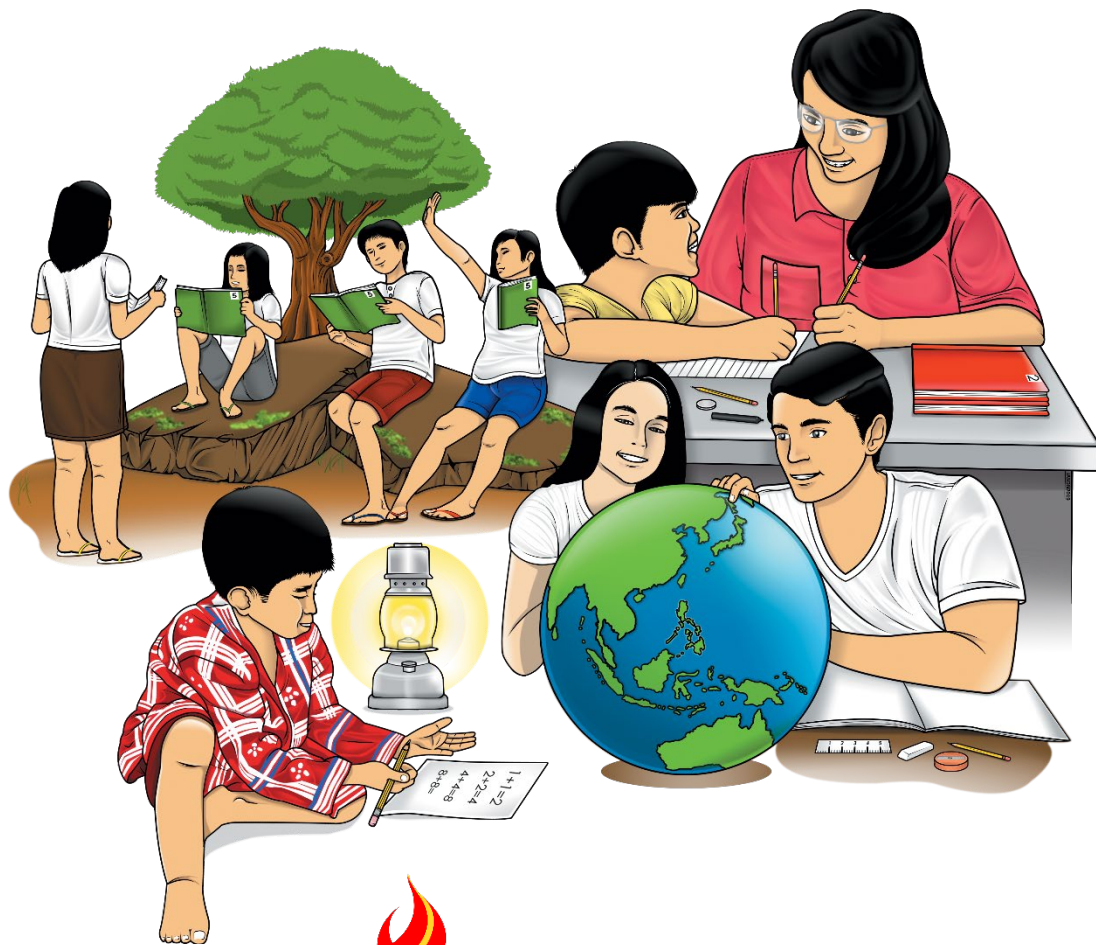

MAPEH

Arts

Una nga Markahan – Modyul 1:
Mga Arte o Art nga Mag-upay

Aradman

Kilala an mga Pilipino han ira haluag nga panan-aw ngan imahinasyon. Kilala gud hira han ira kamag-upay maghimo hin mga debuhon, pagpapakita han mga talento ug an maupay nga istilo hin paghimo han magkadurudilain nga mga disenyo. Tigaman nga ebidensya an pira nga mga popular nga pintor nga naggamit hin magkadurudilain nga pamaagi nga maidadasig naton ha aton lugar kay an kada hinimo nga arte o art nagpapakita hin mag-upay nga kultura ngan tradisyon han mga Pilipino.

An arte usa nga paagi han pagpagawas han emosyon o inaabat han usa nga tawo. Mabubuhay ini pinaagi han pagdrowing, pagsurat ngan damo pa nga pamaagi. Ha kamatuoran mayda arti ha ngatanan nga aton ginhihimo ngan nakikita pero ini nakadepende gihapon ha sitwasyon, panahon ngan inaabat han usa ka tawo.

Dinhi hini nga Modyul, guinlalauman nga an eskwela in:

1. Nakikilal-an kun hira hino an mga kilala o popular nga mga pintor o debuhista nga may-ada kalugaringon nga istilo.

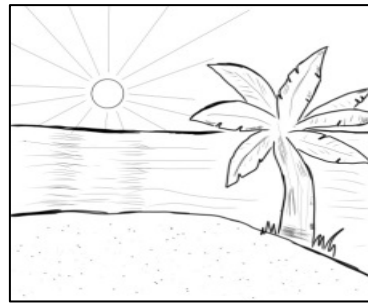
Inadman

Direksyon: Pagkilala han mga magkadurudilain nga paghimo han arte o art. Butangi an mga nasunod nga mga hinimo nga arte hin ☾ (half moon) kun hinimo hin kilala o popular nga Pilipino nga pintor at ☆ (star) kun dire.

____ 1.

____ 2.

____ 3

____ 4.

____ 5.

Aralin

1

Mga Arte o Art nga Mag-upay!

Ha kada adlaw nga paggagawas naton ha aton mga panimalay, magkadurudilain nga mga hinimo nga mga disenyo, arte o arts an aton mahikikit-an. Kitaan an aton kalibungan, mahikikit-an naton an magkadurudilain nga mga debuho hin mga kilala o popular nga mga pintor o debuhista nga kinahanglan igparayaw ngan igdasig.

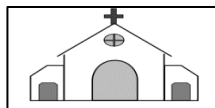
Panumdom

Direksyon: Kilal-a an mga nasunod nga mga lugar nga makikit-an ha aton komunidad. Pilia ha kahon an ungod nga baton. Isurat ha linya sano an numero.

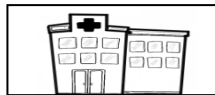
_____ 1.

_____ 2.

_____ 3.

_____ 4.

_____ 5.

eskwelahan

ospital

munisipyo

parke

simbahan

Diskubreha

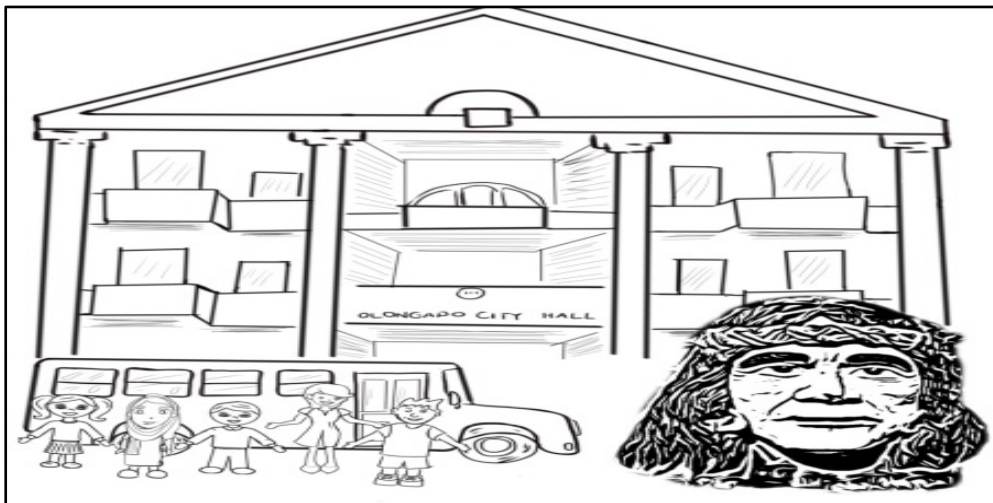
Hin-o na ha iyo an nakapaglakbay-aral? An lakbay-aral usa nga paagi kun diin nakadto ha magkadurudilain nga mga lugar an usa nga grupo para bumisita. Usa ini nga pamaagi hin pag-aradman nga kun diin an mga nabisita han lugar nga ginkakadtuan nakakakuha hira hin hibaro nga pwede himuon para ha kaupayan han ira kinabuhi.

Basahon naton in usa nga istorya hin paglakbay-aral ngan adman naton an mga nanhibaruan han mga kabataan.

An Amon Lakbay-Aral

Kuwento ni Joann T. Del Rosario

Hinubad ha Waray ni Arlene H. De la Torre

Malipayon nga nagmata hi Zia. Yana an ira lakbay-aral ha ira komunidad. Dagmit hiya nga nag-andam tipakadto ha ira eskwelahan.

“Mga bata, andam na ba kamo para han aton lakbay-aral?” pakiana ni Ma’am Diaz nga ira maestra ha ikaduha nga grado. “Opo Ma’am”, dudrungan nga baton han mga kabataan.

Una nira nga ginkadtuan an munisipyo han Olongapo.

“Wow! Kadadako ngan kauupay ngayan han aton munisipyo.” Siring han mga kabataan.

“Hin-o an aton mahikikit-an dinhi nga tagdumara han munisipyo?” pakiana han ira maestra.

“Ma’am, hi Mayor Rolen Paulino Jr. po, an aton punong lungsod.” baton ni Zeyn.

“Kadadati! Tama hi Zeyn. Dinhi nagtatrabaho an aton punong lungsod” pahibaro ni Ma’am Diaz.

An aton sunod nga kakadtuan asya an Olongapo Museum. Han ira paglinakat tipakadto han museo may nakit-an hi Lenzy. “Ma’am asya ito an Ulo ng Apo?” pakiana ni Lenzy. “Tama ka Lenzy, asya ito an Ulo ng Apo nga tigaman ha Olongapo.” Pahibaro utro han ira maestra.

Nahidangat hira hin maupay ngadto han museo. Pumila dayon an mga bata para makasulod. Pagsulod nira, nahikit-an nira dayon an magkadurudilain nga mga estatwa hin mga tao. Baga hin mga ungod nga nagkikiwa an mga estatwa! Nahikit-an liwat nira an kabutangan han Olongapo hadto nga panahon.

“Asya ngayan ini an Olongapo hadto.” Siring ni Zia.

“Asya hano, waray pa mga hagtaas nga mga gusali ngan mga simentado nga mga kalsada, baton ni Zeyn.

Nakit-an liwat nira an magkadurudilain nga mga ladawan nga hinimo hin mga pintor nga nakahatag ha ira hin pagdayaw han mga ladawan.

“ Kamag-upay man hini nga mga ladawan! Baga-baga hin mga ungod ngan buhi!” siring ni Lenzy.

“ Asya gud man, durudilain nga mga porma an mahikikit-an. Mag-upay gud an kapintar han mga debuho. An maupay nga kolor nga naghahatag hin kamahusay han ladawan”, baton ni Zia.

“ Kitaa niyo, may-ada pa didto nga dapit! Iba liwat nga istilo han paghimo an gingamit, malipayon nga siring ni Zeyn.

“Ungod ito mga bata, an mga pintor nga naghimo hini may-ada magkadurudilain nga istilo han paghimo hini nga mga ladawan”, malipayon nga siring han ira maestra nga kanina pa ngayan hira nga ginkikinitaan ni Ma’am Diaz, an ira maestro.

Urhi nira nga ginkadtuan an Marikit Park. Dinhi mahikikit-an an mag-upay nga mga butang ha parke. Usa ini han igindadasig han Olongapo. May-ada didto mga urugyagan, magkadurudilain nga klase han mga magpakaruruyag nga mga bukad an makikit-an didto, ngan mayda liwat lingkuran nga pwede pahuwayan. Malipayon nga nag-urugyag an kabataan.

Malipayon nga nanguli an kabataan dara ang damo nga mga nahibaruan han ira lakbay-aral.

Batuna ini nga mga pakiana.

1. Base han istorya nga aton ginbasa, pare-pareho ba an mga istilo han mga pintor han ira paghimo han mga ladawan?
2. Kay-ano?

Adman Ta!

Kitaa ha ubos an mga ladawan han duha nga kilala nga mga Pilipino nga pintor ngan batuna an mga nasunod nga mga pakiana ha ubos han ladawan.

Mauro Malang Santos,
"Woman Fruit Vendor"

Fernando C. Amorsolo,
"Palay Maiden"

1. Ano an imo nakikita ha mga larawan?

2. Magkaiba ba an ira kahimo han mga ladawan?

3. Ano an ira pagkakaiba?

An pintor in usa nga paragpintar. May-ada niya hibaro nga kinahanglan han artistiko nga talento, maupay it panan-aw ngan maupay it kamot.

Pinaagi hit ira imahinasyon o panlantaw naipapakita nira an ira emosyon ha ira mga hinimo o dibuho. Mayda nira kalugaringon nga mga istilo hin paghimo hin obra.

May-ada pira nga mga kilala nga pintor ha Pilipinas. Hira: **Mauro Malang Santos** - Nagdodrawing hin mga butang nga tikang ha iya imahinasyon.

Mauro Malang Santos, *"Untitled"*

Mauro Malang Santos, *"Fiesta"*

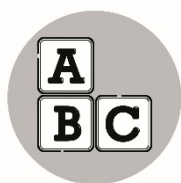
Fernando C. Amorsolo – Nagamit naman hiya han konsepto han "Still Life" o pagdrowing hin mga ungod nga tawo o butang nga makikita ha kalibungan.

Fernando C. Amorsolo,
"Tinikling sa Barrio"

Fernando C. Amorsolo,
"Planting Rice"

Mga Buruhaton

Direksyon: Butangi hin porma nga kasing-kasing kun kilala o popular an Pilipino nga pintor ngan lidong naman kun dire.

_____ 1. Mauro Malang Santos

_____ 2. Rolen Paulino Jr.

_____ 3. Fernando Amorsolo

_____ 4. Manny Pacquiao

_____ 5. Rodrigo Roa Duterte

Akon Nahibaruan

Damo an mga kilala o popular nga mga Pilipino nga pintor. May-ada hira kalugaringon nga mga istilo ha pagdrowing. May-ada mga pintor nga an ginhihimo o gindodrawing an mga butang nga nahikikit-an nira ha aton kalibungan sugad han mga tao, butang, hayop ngan iba pa.

May-ada liwat mga pintor nga ang paghimo han ira mga debuho tikang han ira haglu-ag nga mga panlantaw o imahinasyon. Ini nga istilo dre naton makikita ha aton kalibungan. Bisan ano pa man nga istilo

an ira karuyagon, nagpapakita la gihapon ini han ira mag-upay nga talento ngan hibaro.

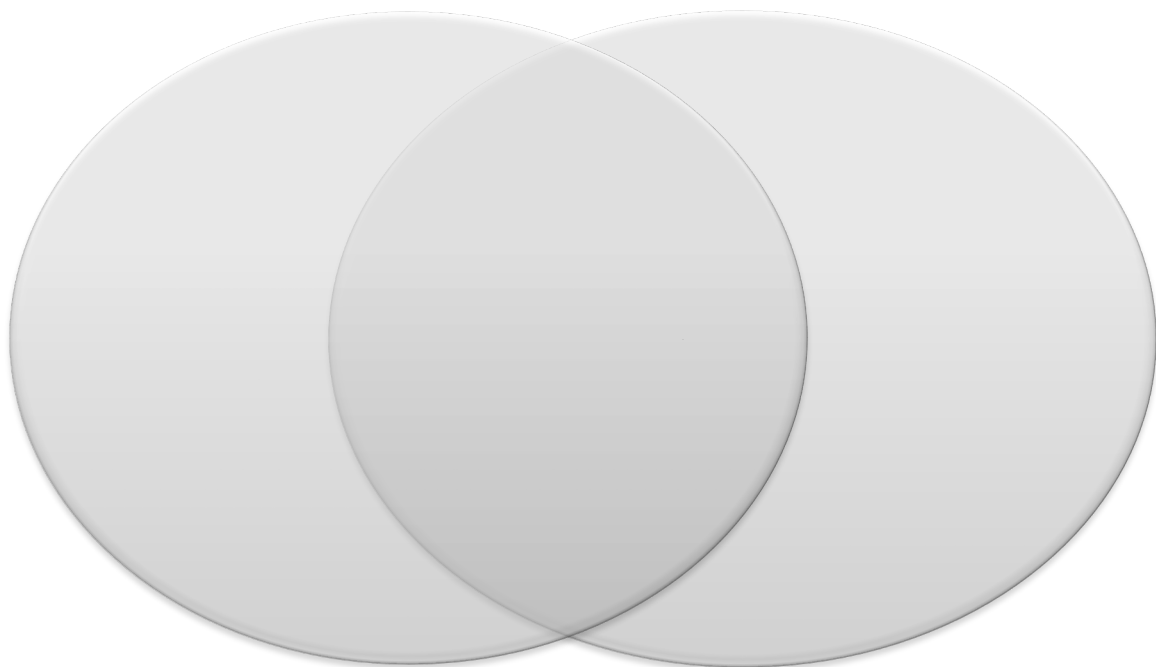
Kinahanglan nga aton igdasig kay usa ini nga dungog hit Pilipinas.

Akon Mabubuhat

Pagtandinga an estilo han duha nga kilala o popular nga Pilipino nga pintor pinaagi han diagram ha ubos. Pilia an mga pulong ha sulod han kahon ngan isurat didtohan asya nga lugar ha diagram.

Pintor	imahinasyon	Still Life
--------	-------------	------------

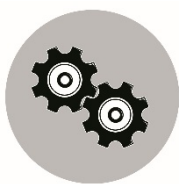

Pagsukol han Nahibaruan

Igsurat an malipayon nga nawong 😊 kun naabuyon ka han mga pamulong ug masulub-on nga nawong 😊 kun dire.

- _____ 1. An kada pintor may-ada mga kalugaringon nga istilo ha pagdrowing.
- _____ 2. Kinahanglan naton igdasig an mga Pilipino nga pintor.
- _____ 3. Magkaiba an hinimo nga mga dibuho nira Mauro Malang Santos ngan hi Fernando Amorsolo.
- _____ 4. Ayaw naton karawta an mga hinimo han mga Pilipino nga pintor.
- _____ 5. Damo an mga kilala o popular nga mga Pilipino nga pintor.

Karagdagang Gawain

Direksyon: Igdrowing an usa nga lugar nga imo karuyag pirme nga kadtuan. Kolori hin maupay.

DAY 1 ACTIVITY/WORK SHEET

Subject: MAPEH (Arts)

Quarter: _____ **Week:** _____

Name: _____

Grade & Section: _____

Activity number: _____

Date Answered: _____

School: _____

Teacher: _____

Activity 1

Igdrowing an porma han iyo singbahan. Butangi hin kolor para mas magin maupay an imo hinimo.

Day 2 ACTIVITY/WORK SHEET

Subject: MAPEH (Arts)

Quarter: _____ **Week:** _____

Name: _____ **Grade & Section:** _____

Activity number: _____ **Date Answered:** _____

School: _____ **Teacher:** _____

Activity 1

Paghimo hin nawong han tawo gamit an ginurugunting nga **colored paper** nga mga porma, Pwede iba-iba nga kolor an imo himoon para mas maupay kitaon an imo arte.

Day 2 ACTIVITY/WORK SHEET

Subject: MAPEH (Arts)

Quarter: _____ **Week:** _____

Name: _____ **Grade & Section:** _____

Activity number: _____ **Date Answered:** _____

School: _____ **Teacher:** _____

Activity 1

Paghimo hin drowing gamit an imo imahinasyon o panlantaw. Kolori para magmaupay an imo hinimo nga arte.

Reflections

1. Ano an imo masisiring hini nga module?
2. Nasusundan mob a an mga leksyon ha modyul?
3. Ano an imo karuyag ipahamtang han imo naabat pag-aram pinaagi hini nga modyul?

Susi sa Pagwawasto

Karagdagang Gawain
Sariling sagot

5.

4.

3.

2.

1.

Tayain

Isagawa

5.

4.

3.

2.

1.

Pagmamamini

Still Life **Pinor** **Imahinasyon**

Tuklasin
Hindi, dahil bawat pintor ay may kanya-kanyang istilo sa pagpinta.

Surilin

1. sariling sagot

2. oo

3. sariling sagot

Subukin

1.

2.

3.

4.

5.

Balikin

1. Olongapo City Hall

2. Rizal Triangle

3. Ulo ng Apo

4. Market Park

5. Olongapo Museum